

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Берневика Івана Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 8 статті 16³ Закону України „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей“

м. К и ї в
2 жовтня 2018 року
№ 312-2(І)/2018

Справа № 3-342/2018(4630/18)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Мельника Миколи Івановича – головуючого, доповідача,
Саса Сергія Володимировича,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Берневика Івана Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 8 статті 16³ Закону України „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей“ від 20 грудня 1991 року № 2011–ХІІ (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Мельника М.І. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Берневiк I.B. звернувся до Конституцiйного Суду України з клопотанням щодо перевiрки на вiдповiднiсть частинi третiй статтi 22, частинi другiй статтi 46, частинi першiй статтi 64 Конституцiї України пункту 8 статтi 16³ Закону України „Про соцiальний i правовий захист вiйськовослужбовцiв та членiв їх сiмей“ вiд 20 грудня 1991 року № 2011–XII зi змiнами (далi – Закон), вiдповiдно до якого особи, якi мають право на отримання одноразової грошової допомоги, передбаченої Законом, можуть реалiзувати його протягом трьох рокiв з дня виникнення у них такого права.

З аналізу конституцiйної скарги та долучених до неї матерiалiв випливає, що 13 березня 2017 року Берневiк I.B. звернувся до Одеського обласного вiйськового комiсарiату з заявою, в якiй просив порушити клопотання перед Комiсiєю Мiнiстерства оборони України з розгляду питань, пов'язаних з призначенням i виплатою одноразової грошової допомоги та компенсацiйних сум (далi – Комiсiя), про здiйснення йому доплати одноразової грошової допомоги у зв'язку з змiною з III на II групу iнвалiдностi. Одеський обласний вiйськовий комiсарiат 17 березня 2017 року зазначену заяву направив до Департаменту фiнансiв Мiнiстерства оборони України разом з вiдповiдними документами, вказавши, що Берневiк I.B. не має права на цю виплату. За результатами розгляду заяви та доданих до неї документiв Комiсiя на пiдставi пункту 4 статтi 16³ Закону та пункту 8 Порядку призначення i виплати одноразової грошової допомоги у разi загибелi (смертi), iнвалiдностi або часткової втрати працездатностi без встановлення iнвалiдностi вiйськовослужбовцiв, вiйськовозобов'язаних та резервiстiв, якi призванi на навчальнi (або перевiрочнi) та спецiальнi збори чи для проходження служби у вiйськовому резервi, затвердженого Постановою Кабiнету Мiнiстрiв України вiд 25 грудня 2013 року № 975 зi змiнами, вiдмовила Берневiку I.B. у здiйсненнi доплати одноразової грошової допомоги як особi, група iнвалiдностi якої змiнилася. Про це зазначено в пунктi 24 Протоколу Комiсiї вiд 19 травня 2017 року № 50: „...полковнику в

запасі Берневiк I.B., звiльненому 31.12.10р., якому згiдно довiдкою МСЕК серii 2-18 ОД №072689 вiд 07.02.2011 року первинно встановлено 3 групу iнвалiдностi внаслiдок захворювання, пов'язаного з виконанням обов'язкiв вiйськової служби з лiквiдацii наслiдкiв аварii на ЧАЕС, та пiд час повторного огляду з довiдкою МСЕК серii 10 ААВ №718802 вiд 05.02.2014р змiнено на 2 групу iнвалiдностi внаслiдок зазначеної причини, допомога у зв'язку встановленням 3 групи iнвалiдностi виплачена в сумi 139 652, 10 грн. Змiна з 3 групи iнвалiдностi на 2 відбулась понад дворiчний термiн“.

Вважаючи вказане рiшення Комiсiї незаконним, Берневiк I.B. звернувся до Одеського окружного адмiнiстративного суду з адмiнiстративним позовом про визнання протиправними дiй Мiнiстерства оборони України щодо непризначення одноразової грошової допомоги у зв'язку зi встановленням II групи iнвалiдностi за захворюванням, пов'язаним з виконанням обов'язкiв вiйськової служби з лiквiдацii наслiдкiв аварii на Чорнобильській АЕС; визнання незаконним та скасування пункту 24 Протоколу Комiсiї вiд 19 травня 2017 року № 50 щодо вiдмови у призначеннi та виплатi йому одноразової грошової допомоги у зв'язку зi встановленням II групи iнвалiдностi за захворюванням, пов'язаним з виконанням обов'язкiв вiйськової служби з лiквiдацii наслiдкiв аварii на Чорнобильській АЕС, та щодо зобов'язання Мiнiстерства оборони України вчинити певнi дiї.

Одеський окружний адмiнiстративний суд рiшенням вiд 2 березня 2018 року, залишеним без змiн постановою Одеського апеляцiйного адмiнiстративного суду вiд 20 червня 2018 року, вiдмовив у задоволеннi позову Берневiка I.B. на тiй пiдставi, що на дату звернення позивача iз заявою сплинув встановлений пунктом 8 статтi 16³ Закону трирiчний строк для реалiзацii його права на отримання одноразової грошової допомоги, передбаченої Законом. У зв'язку з цим дiї Мiнiстерства оборони України щодо вiдмови Берневiку I.B. у виплатi одноразової грошової допомоги суди першої та апеляцiйної iнстанцiї визнали правомiрними.

Верховний Суд ухвалою вiд 20 серпня 2018 року вiдмовив у вiдкриттi касацiйного провадження за касацiйною скаргою Берневiка I.B.

Автор клопотання стверджує, що оспорюване положення Закону „є неконституційним та таким, що не відповідає вимогам статей 22 та 46 Конституції України, щодо недопущення звуження змісту та обсягу прав і свобод громадян при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів та права на соціальний захист, яке гарантується загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення, відповідно“.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі зазначаються обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб’єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону; відомості про документи і матеріали, на які посилається суб’єкт права на конституційну скаргу, із наданням копій цих документів і матеріалів; перелік документів і матеріалів, що додаються (пункти 6, 7, 8 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Стверджуючи про невідповідність пункту 8 статті 16³ Закону частині третій статті 22, частині другій статті 46, частині першій статті 64 Конституції України, суб’єкт права на конституційну скаргу не навів аргументів щодо скасування чи звуження оспорюваним положенням Закону його права на соціальний захист, передбаченого статтею 46 Основного Закону України, щодо порушення вимог стосовно недопустимості звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод, а також обмеження таких прав і свобод (частина третя статті 22, частина перша статті 64 Конституції України). Бернєвік І.В. обмежився цитуванням змісту оспорюваного

положення Закону та положень Закону у редакціях до 1 січня 2007 року та з 1 січня 2014 року, Конституції України, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, а також рішень Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини. Однак таке цитування без аргументації невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності (ухвали Конституційного Суду України від 27 грудня 2011 року № 66-у/2011, від 8 липня 2015 року № 29-у/2015, від 21 грудня 2017 року № 13-у/2017, ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року № 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018).

Наголошуючи на неконституційності пункту 8 статті 16³ Закону, автор клопотання вважає, що „прийняттям пункту 8 статті 16³ Закону № 2011–XII, законодавець обмежив в часі гарантоване Конституцією України право військовослужбовців, військовозобов’язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, на отримання одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності, що протирічить вимогам статей 22 та 64 Конституції України“. Отже, суб’єкт права на конституційну скаргу фактично висловлює незгоду із законодавчим регулюванням строку реалізації права на отримання одноразової грошової допомоги відповідно до пункту 8 статті 16³ Закону, що не може вважатися належним обґрунтуванням неконституційності оспорюваних положень Закону в контексті вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Крім того, автор клопотання стверджує, що пункт 8 статті 16³ Закону не узгоджується з частиною другою його статті 1², проте це не може вважатися належним обґрунтуванням тверджень щодо невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону.

Берневiк I.B. не надав копiй усiх документiв i матерiалiв, на якi посилається, а також не вказав їх у перелiку, що додається до конституцiйної скарги.

Отже, конституцiйна скарга не вiдповiдає вимогам пунктiв 6, 7, 8 частини другої статтi 55 Закону України „Про Конституцiйний Суд України“, що є пiдставою для вiдмови у вiдкриттi конституцiйного провадження у справi згiдно з пунктiм 4 статтi 62 Закону України „Про Конституцiйний Суд України“ – неприйнятнiсть конституцiйної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 151¹, 153 Конституцiї України, на пiдставi статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституцiйний Суд України“, вiдповiдно до § 45, § 56 Регламенту Конституцiйного Суду України Друга колегiя суддiв Першого сенату Конституцiйного Суду України

у х в а л и л а:

1. Вiдмовити у вiдкриттi конституцiйного провадження у справi за конституцiйною скаргою Берневiка Iвана Володимировича щодо вiдповiдностi Конституцiї України (конституцiйностi) пунктi 8 статтi 16³ Закону України „Про соцiальний i правовий захист вiйськовослужбовцiв та членiв їх сiмей“ вiд 20 грудня 1991 року № 2011–XII зi змiнами на пiдставi пунктi 4 статтi 62 Закону України „Про Конституцiйний Суд України“ – неприйнятнiсть конституцiйної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**